

Framgångsrikt kvalitetsarbete i förskolan - Habo kommun

Karin Renblad, Docent i pedagogik

Kvalitetssamordnare Habo kommun

Skolriksdagen 27-28 april 2015

HABO KOMMUN

Uppdraget

Förskolan ska vara:

- rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar
- ska lägga grunden för ett livslångt lärande
- ska utgå från en helhetsyn på barnet och barnets behov
- omsorg, utveckling och lärande ska bilda en helhet

HABO KOMMUN

Kvalitet i förskolan

- Arbeta utifrån uppdrag och mål, följa lagar och regler samt arbeta med ständiga förbättringar (Skolverket).
- Uppfylla legitima förväntningar som barn, vårdnadshavare och andra intressenter har på skolväsendet (SIQ m.fl.).
- En undervisning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (Skollagen).

HABO KOMMUN

Systematiskt kvalitetsarbete

- Systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen/undervisningen.
- En arbetsprocess som ska göra kvalitet och likvärdighet synlig.
- Ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på långsiktig utveckling.
- Ska dokumenteras i syfte att kunna stämna av att arbetet leder till utveckling mot målen (*organisationens minne*).
- Alla ska vara delaktiga.

HABO KOMMUN

Huvudmannens ansvar

- Skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på huvudmannanivå och för hur enheternas kvalitetsarbete ska tas tillvara.
- Se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer kvalitetsarbetet.
- Se till att förskolechefer, rektorer och annan berörd personal kan använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen.

HABO KOMMUN

Huvudmannens kvalitetsarbete i Habo kommun

- Kvalitetsledningssystem
- Föräldrarenkäter
- Kvalitetshandboken
- Kvalitetsgruppen
- Utvärderingar och specifika kvalitetsuppföljningar vid behov
- Praktisknära forskning

HABO KOMMUN

Kvalitetsledningssystem – BUF Habo kommun

- Förvaltningens Årshjul
- Pedagogisk planering.
- Pedagogiskt bokslut
- Verksamhetsplanen
- Förskolechefens/rektors ledningsdokument

HABO KOMMUN

Pedagogisk planering (Pp)

Arbetsområde/tema/projekt:

Tidsperiod:

Förskolans namn:

Grupp:

Barnens ålder:

År och datum

Vilket innehåll ska behandlas?

Vilka målområden i läroplanen berörs?

Vad vill vi ge barnen möjlighet att lära sig och utveckla?

Vilka förmågor vill vi stimulera utifrån läroplanens intentioner?

Hur kommer arbetet att läggas upp? Hur tar vi reda på barnens behov, erfarenheter och förkunskaper? Hur görs barnen delaktiga? Vem är ansvarig?

Hur ska barnens lärande synliggöras för barnet, pedagogen och föräldrarna? Dokumentations – och utvärderingsmetoder?

Planeringen upprättad av:

HABO KOMMUN

Utvärdering

Uppföljning: Har vi gjort det vi planerade? Om inte, varför?

Utvärdering: Har vi nått våra mål och vilka resultat har vi kunnat se?

Beskriv barnens inflytande och delaktighet.

Analys: Varför blev det som det blev? Hur vet vi att vi nått de här resultaten? Vilka fakta bygger vi det på?

Åtgärder för utveckling: Hur går vi vidare?

Utvärderingen gjord av:

HABO KOMMUN

Pedagogisk planering ett exempel från verksamheten

- **Vilket innehåll ska behandlas?**
 - Förbättra och utveckla lekmiljön/arbetsmiljön på förskolan tillsammans med barnen.
- **Vilka mål i Läroplanen berörs?**
 - Samarbeta för att erbjuda en god lekmiljö för utveckling, lek och lärande.
 - Utveckla sin förmåga att uttrycka tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.
 - Utveckla sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö.
 - Tillämpa ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar.

HABO KOMMUN

Pedagogisk planering ett exempel från verksamheten

- **Vad vill vi ge barnen möjlighet att lära sig och utveckla? Vilka förmågor vill vi stimulera utifrån läroplanens intentioner?**
 - Tillsammans med övriga barn och personal samspela och ta ansvar för att utveckla miljön på förskolan.
 - Visa barnen att man har möjlighet att påverka genom att diskutera tillsammans och komma med egna idéer.
 - Stimulera och utveckla barnens lek.
 - Utveckla barnens uthållighet och koncentration i leken.

HABO KOMMUN

Pedagogisk planering ett exempel från verksamheten forts.

- **Hur kommer arbetet att läggas upp? Hur tar vi reda på barnens behov, erfarenheter och förkunskaper? Hur görs barnen delaktiga? Vem är ansvarig?**
 - På en APT görs en plan för hur arbetet ska gå tillväga.
 - Personalen observerar och diskuterar vad som inte fungerar i miljön på förskolan.
 - Tillsammans med barnen arbetar vi fram ett förslag på vad lekmiljöerna ska innehålla.
 - Barnen är med och skapar lekmiljöerna.
 - Tillsammans med barnen gör vi lekregler till varje lekmiljö.
 - Personalen diskuterar och bestämmer vilket förhållningssätt vi ska ha.
 - Vi introducerar miljöerna noggrant.
 - En vuxen finns alltid med i de olika lekmiljöerna för att stötta leken.
 - Hänvisa till lekreglerna om leken går överstyr.

HABO KOMMUN

Pedagogisk planering ett exempel från verksamheten forts.

- **Hur ska barnen se sitt lärande? Dokumentations- och utvärderingsmetoder.**
 - Genom att barnen har varit med från början till slut i arbetet med lekmiljöer och att vi hänvisar till vad som bestämts har barnen möjlighet att se sitt lärande.
 - Dokumentation som gjorts under arbetats gång sätts upp på dokumentationsväggen i hallen.
 - Vi mejlar hem ett utdrag till föräldrarna.

HABO KOMMUN

Utvärdering av Pedagogisk planering

- **Uppföljning: Har vi gjort det vi planerade? Om inte varför?**
 - Inomhus har vi tillsammans med barnen arbetat fram samtliga lekmiljöer som får plats på förskolan. Vi har även arbetat fram trivsel regler till varje lekmiljö.
 - Vi avslutar målet genom att se över och tillsammans arbeta fram en roligare och mer inspirerande ute gård.

HABO KOMMUN

Utvärdering av Pedagogisk planering forts.

- **Utvärdering: Har vi nått våra mål och vilka resultat kan vi se?**
 - Vi har nått vårt mål när det gäller innemiljön.
 - De resultat vi kan se är att barngruppen blivit lugnare i sin lek. De har fått större uthållighet att vara kvar i leken.
 - De yngre barnen är bra på att alternera och de äldre barnen är gärna i samma hörna under en längre tid och byter sen.
 - Det har blivit lättare att hitta en lek för barnen tack vare våra tydliga och avgränsade lekhörnor.
 - Barnen tappar inte koncentrationen i leken när en tydlig avskärmning finns.

HABO KOMMUN

Utvärdering av Pedagogisk planering forts.

- **Beskriv barnens inflytande och delaktighet.**
 - Under hela arbetet har barnen varit med och diskuterat fram vilka lekhörnor som ska finnas, vilket material som ska användas, trivselreglerna och hur många som får leka i varje hörna.
 - De har även varit med och skapat lekhörnorna från grunden.

HABO KOMMUN

Utvärdering av Pedagogisk planering forts.

- **Analys: Varför blev det som det blev? Hur vet vi att vi nått de här resultaten. Vilka fakta bygger vi det på:**
 - Barnens lek har påverkats på ett positivt sätt när de själva får vara med och arbeta fram hur en hörna ska se ut.
 - Barnen påminner varandra när det gäller trivselreglerna.
 - Både barn och vuxna har tyckt att arbetet har varit roligt att genomföra tillsammans.
 - Det har även blivit en lugnare hämtning och lämnings situation för de föräldrar och barn som går 15-timmar. Detta har påverkat alla barn på förskolan positivt.
 - Vi har fått flera positiva reaktioner från föräldrar och andra som besökt förskolan när det gäller ljudnivå och arbetsro.

HABO KOMMUN

Pedagogiskt bokslut

- **Året som gått**

Förskolechefs reflektioner utifrån förskolornas egna bokslut.

- **Barn och elevers utveckling mot målen**

Utveckling, undervisning och lärande

Analys och reflektion av verksamhetens resultat: utifrån målarbetet (förhållningsätt, arbetsätt och metoder), lärandemiljön, barn/elevers delaktighet och inflytande samt särskilt stöd.

- **Värdegrundsarbetet**

Analys och reflektion av verksamhetens resultat: utifrån arbetet (främjande, förebyggande, utredande och åtgärdande) med grundläggande normer och värden, barn/elevers inflytande, trygghet och en god miljö.

HABO KOMMUN

Pedagogiskt bokslut forts

- **Samverkan**

Analys och reflektion utifrån samverkan med föräldrar och det omgivande samhället.

- **Förbättringsåtgärder för kommande verksamhetsår**

Vad behöver utvecklas utifrån ovanstående analyser i lärandemiljön kommande verksamhetsår/läsår i syfte att göra det möjligt att nå målen?

HABO KOMMUN

Verksamhetsplan

- **Vision/Verksamhetsidé**
- **Mål**
 - Mål och förbättringsområden för verksamhetsåret utifrån måluppfyllelse/kunskapsresultat och analysen i det pedagogiska bokslutet
- **Verksamhetsutveckling**
 - Förbättrings-/utvecklingsarbete
 - Systematiskt kvalitetsarbetet
 - Arbetsmiljöarbetet
 - Kompetensutveckling

HABO KOMMUN

Verksamhetsplan

- **Bilagor**
 - Organisationsplan för året
 - Lista/tabell på vad som delegerats och till vem
 - Rutiner för enhetens årsuppföljning:

HABO KOMMUN

Underlag förskolechefs/rektors ledningssystem och organisationsplan

- **Ledningsstruktur och funktionalitet**

- Ledningsorganisation.

- Roller, ansvar och befogenheter (vem ansvarar för vad, vad delegeras och till vem?).

- Muntlig och skriftlig rapportering, information och uppföljning inom organisationen.

- Dokumentation.

- **Systematiskt kvalitetsarbete**

- Ledning och samordning av uppdraget, visions och målarbetet.

- Delaktighet, inflytande och ansvar.

- Ledning och samordning av arbetet med analys och utvärdering i syfte att få en helhetsbild av verksamhetens resultat.

- Dokumentation.

HABO KOMMUN

Underlag förskolechefs/rektors ledningssystem forts.

- **Lärandet i organisationen**
 - Uppföljning, utvärdering och återkoppling på lärarnas undervisning.
 - Dialogen om pedagogisk utveckling grundad på vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet.
 - Analys av skolans utvecklingsbehov kopplat till personalens kompetensutveckling.
 - Vem ansvarar för vad?
- **Värdegrundsarbetet**
 - Arbetet med grundläggande värden, inflytande, trygghet och studiero.
- **Samverkan med det omgivande samhället**
 - Arbetet med att vidga perspektiven och förhålla sig till det omgivande samhället lokalt, nationellt och globalt?

HABO KOMMUN

Praktiknära forskning

- Ett treårigt samverkansprojekt mellan Högskolan för Lärande och Kommunikation (HLK) och Habo Barn- och utbildningsförvaltning (åren 2011-2014)
- Syfte – Att i samverkan mellan plattformen för förskole forskning och kommunen utveckla en starkare koppling mellan verksamhet, utbildning och forskning.
- Fokus- Hur kan förskolan utveckla det systematiska kvalitetsarbetet utifrån sitt uppdrag i den reviderade läroplanen?

HABO KOMMUN

Delprojekt

- Förskolechefers reflektioner kring den reviderade nationella läroplanen för förskolan i Sverige (*Lpfö98/10, Barn i behov av stöd, Kvalitet och förskolechefens uppdrag*)
- Förskolepersonals syn på den reviderade läroplanen och kvalitet i förskolan. En internationell jämförelse om förskolepersonals uppfattningar om kvalitet i förskolan (Bulgarien, Sverige och Österrike)
- "Låt oss läsa en bok" Högläsning i förskolan som kvalitetshöjare för barns språkutveckling. - Utvärdering av ett Språkutvecklingsprojekt på förskolorna i en kommun.
- Kan pedagogisk dokumentation vara ett stöd i förskolan att synliggöra barns lärande? Forskningscirkel med personal i förskolan
- Forskningsverkstad som metod för en förskola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

HABO KOMMUN

Publikationer

- Brodin, J.* , Hollerer, L.** , Renblad, K.* , & Stancheva - Popkostadinova, V.*** (2014). Preschool teachers understanding of quality in preschool A comparative study in three European countries. *Early Child Development and Care*.
- Brodin, J. & Renblad, K. (2014). Early Childhood Educators` Perspectives of the Swedish National Curriculum for Preschool and quality work. *Early Childhood Education Journal*, Vol. 42, No4.
- Renblad, K. & Brodin, J. (2014). Does the quality in preschool affect children's health and wellbeing? *International Journal of Child and Adolescence Health*, 7(1),
- Renblad, K. & Brodin, J. (2014). Behövs specialpedagoger i förskolan? *Socialmedicinsk tidskrift*
- Brodin, J. & Renblad, K. (2013). Reflections on the revised national curriculum for preschool in Sweden. Interviews with the heads. *Early Child Development and Care*, 184(2), 306-321.
- Renblad, K. & Brodin, J. (2013). Låt oss läsa en bok. Ett språkutvecklingsprojekt i förskolan i Habo Kommun. *SCIRA Läsning*, 38(2), 8-11.
- Renblad, K. & Brodin, J. (2013). Preschool heads' and staff members' opinions of the Swedish national curriculum for preschool in Sweden. In *Collection of Articles of the Second Annual International Scientific Conference Early Childhood Care and Education*, December 2012. [CD]. Moscow: Ministry of Science and Education.
- Renblad, K. & Brodin, J. (2012). Kvalitén i förskolan påverkar barns välbefinnande. Några förskolechefers syn på den nya läroplanen och kvalitet i förskolan, *Socialmedicinsk tidskrift*, 4-5, 416-424.

HABO KOMMUN

Kommande publikation för förskoleområdet

Olika perspektiv på kvalitet i förskolan - Olika aktörers uppfattningar om kvalitet

Jane Brodin och Karin Renblad

Studentlitteratur

HABO KOMMUN